

TİRE TİCARET ODASI
TİRE CHAMBER OF COMMERCE

MISIR ARAP CUMHURİYETİ ÜLKE RAPORU

31.12.2018

TİRE TİCARET ODASI

İçindekiler

Genel Bilgiler	3
Genel Ekonomik Durum	5
Dış Ticaret.....	7
Türkiye ile Ticaret	15
İzmir ile Ticaret.....	21
Tire ile Ticaret.....	22
İşadamlarının Pazarda Dikkat Etmesi Gereken Hususlar	24

TİCARET ODASI

Genel Bilgiler

Yaklaşık 85 milyonluk nüfusu, 1 milyon km²'nin üzerinde yüz ölçümü ve iki kıta arasında bulunan coğrafi konumu ile Mısır Orta Doğu ve Afrika'nın en önemli ülkelerinden bir tanesidir. Ülke oldukça büyük bir alana sahip olmakla birlikte, topraklarının çok büyük bir kısmı çöllerden oluşmakta, nüfusunun % 90'dan fazlası toprakların % 5,5'ini kullanmaktadır.

Coğrafi Konum

Mısır topraklarının büyük bölümü Afrika kıtasının kuzey doğusunda yer almakla birlikte, ülkenin kuzey doğu bölgesi Süveyş kanalı ile Arap yarımadasından ayrılmaktadır. Mısır doğuda İsrail ve Suudi Arabistan, batıda Libya, güneyde ise Sudan ile komşudur.

Siyasi ve İdari Yapı

1517 yılında Osmanlı İmparatorluğu idaresine geçen Mısır, 1914 yılına kadar resmen bu İmparatorluğun bir parçası olarak kalmış, bu tarihte 1883'te ülkede siyasi egemenliğini kurmuş olan İngiltere'nin himayesine girmiştir. Mısır 1798-1801 tarihleri arasında ise Fransız işgali altında kalmıştır.

1922 yılında iktidara gelen Kral Fuad Mısır'ın bağımsızlığını ilân etmiştir. Ancak, Mısır'daki İngiliz askerleri 1946 yılına kadar ülkeden çekilmemiş, bu tarihte ise Süveyş Kanalı bölgesini ellerinde bulundurmak koşuluyla ülkenin diğer kesimlerini terketmiştir. 1952 yılında General Necip ve Albay Nasır'ın liderliğindeki genç subaylar tarafından gerçekleştirilen darbe sonucunda Kral Faruk ülkeyi terketmek zorunda bırakılmış ve 1953 yılında Cumhuriyet kurulmuştur. 1956 yılında yapılan seçimlerde Cemal AbdülNasır Başkan olarak seçilmiştir. Başkan Nasır, ülkede sosyalist ilkelere dayalı bir ekonomik düzen kurmuş, dış politikada ise, aşamalı olarak, sosyalist blok ülkeleriyle yakın ekonomik, siyasi ve kültürel ilişkiler içine girmiş, Bağlantısızlar hareketinin kurucuları arasında yer almıştır.

Mısır, 1948'de ve 1967'de, diğer Arap ülkelerinin bazılarıyla birlikte İsrail karşısında büyük yenilgiye uğramıştır.

1970 yılında Nasır'ın ölümü ile Enver Sedat Devlet Başkanı olmuş ve 1981 yılında bir suikast sonucu öldürülünceye kadar, ülkede önemli ekonomik, sosyal ve siyasi değişiklikler gerçekleştirmiştir. Başkan Sedat, Nasır'ın aksine, Mısır'ı başta ABD olmak üzere Batı dünyasına yaklaştırmış, Mısır ekonomisinde özel sektöre yeniden yer verilmiş, "açık kapı" politikası uygulanmaya başlanarak yabancı sermayenin ülkeye gelmesi sağlanmıştır. Sedat, önce İsrail'e karşı 1973 Savaşını kazanmış, 1978'de ise Camp David Anlaşmasıyla İsrail ile Mısır arasında barışı kurmuş, İsrail bu anlaşma uyarınca işgal ettiği Mısır topraklarından 1981 yılında geri çekilmiştir. İki ülke arasında 1980 yılında diplomatik ilişki kurulmuştur.

Enver Sedat'a düzenlenen suikastın ardından 1981 yılında Cumhurbaşkanlığı'na getirilen ve öncülleri gibi asker kökenli olan Hüsnü Mübarek, içeride Enver Sedat'ın

uyguladığı ekonomik ve sosyal politikaları ana hatlarıyla sürdürmüş ve başta ABD olmak üzere Batı dünyasıyla yakın ilişkiler tesis etmiştir. Mısır, Cumhurbaşkanı Mübarek döneminde de Filistin sorununun çözülmesi çabalarında önde gelen bir rol üstlenmiş, ayrıca Camp David sonrası çıkarıldığı İslam Konferansı Örgütü'ne, daha sonra da Arap Ligine geri dönmüştür. 30 yıl iktidarda kalan Mübarek 25 Ocak 2011'de başlayan ve 18 gün süren protesto gösterileri sonucunda istifa etmiştir. "25 Ocak" ya da "Tahrir" Devrimi olarak adlandırılan bu tarihi kırılma, Mısır'da devam etmekte olan yeni bir inşa sürecinin başlangıcı olmuştur. Tahrir Devrimi sonrasında Parlatentonun alt ve üst kanatları feshedilmiş, Cumhurbaşkanı Mübarak başta olmak üzere Hükümet üyelerinin önemli bir kısmı ve önde gelen üst düzey bürokratlardan bazıları tutuklanmışlardır[1].

1971 tarihli Mısır Anayasası Tahrir Devrimi sonrasında askıya alınmış ve Silahlı Kuvvetler Yüksek Konseyi yönetime el koymuştur. 2011 yılı sonunda ise Halk Meclisi seçimleri yapılmış ve "Özgürlük ve Adalet Partisi" Halk Meclisi'ndeki sandalyelerin %47'sini, El Nur Partisi ise sandalyelerin %25'ini kazanmıştır. 29 Ocak-11 Mart 2012 tarihlerinde ise Danışma (Şura) Konseyi seçimleri gerçekleştirilmiştir.

2012 yılının Haziran ayında Anayasa Mahkemesi'nin Meclisi iptal kararının gölgesinde gerçekleştirilen ilk özgür devlet Başkanlığı seçimlerinin ikinci turunu, Müslüman Kardeşler'in adayı Muhammed Mursi kazanmıştır. 2 Ağustos 2012 tarihinde ise Mursi tarafından Başbakan seçilen Hişam Kandil liderliğinde Mısır Hükümeti kurulmuştur. Ancak siyasi olarak istikrara kavuşamayan Mısır'da bu defa Cumhurbaşkanı Mursi'nin göreve gelmesinin yıldönümü olan 30 Haziran 2013 tarihinde Mursi karşıtlarının başlattığı protesto gösterileri sonucunda Mısır Ordusu yönetime el koymuş, Anayasa Mahkemesi Başkanı'nın geçici olarak Devlet Başkanı olarak görev yapacağı bir geçiş sürecini uygulamaya koymuştur.

3 Temmuz 2013 askeri darbesiyle Cumhurbaşkanı Mursi tutuklanmış ve Anayasa askıya alınmıştır. Darbenin ardından yürürlüğe konan siyasi yol haritası bağlamında açıklanan yeni Anayasa taslağı, 14-15 Ocak 2014 tarihlerinde halkoyuna sunulmuş ve katılım oranının %38,6 ile sınırlı kaldığı sözkonusu referandum sonucunda Anayasanın %98,1'lik oy oranıyla kabul edildiği açıklanmıştır.

26-28 Mayıs 2014 tarihlerinde gerçekleştirilen Cumhurbaşkanlığı seçimleri resmi sonuçlarına göre, eski Savunma Bakanı Abdel Fettah El Sisi oyların yüzde 96,91'ini almış, katılım oranı ise yüzde 47,45 olarak gerçekleşmiştir. El Sisi 8 Haziran 2014 tarihinde göreve başlamış, ardından Başbakan İbrahim Mehleb tarafından kurulan yeni Hükümet 17 Haziran 2014 tarihinde ilk toplantısını yapmıştır. (Kaynak:TC. Dış İşleri Bakanlığı)

Nüfus ve İstihdam

Mısır Arap dünyasının en fazla nüfusa sahip olan birinci ülkesi, Afrika kıtasının ise Nijerya ve Etiyopya'dan sonra üçüncü ülkesidir. Nüfusun neredeyse tamamı, ülkenin önemli varlığı olan Nil nehrinin kıyılarında yaşamaktadır. Ülkenin kuzeyinde yer alan Nil Deltası dünyanın en kalabalık bölgelerinden bir tanesidir. Bu bölgede km² ye düşen kişi sayısı 1.540'tır. Mısır'ın tarım alanlarının neredeyse tamamı bu bölgede yer almaktadır. Ülke nüfusunun 1/3'ü tarım sektöründe faaliyet göstermektedir.

Doğal Kaynaklar ve Çevre

Mısır 4,4 milyar varillik kanıtlanmış petrol rezervleri ile dünyada 27. sırada olup, petrol kaynakları açısından kendi kendine yeterli bir ülke olarak kabul edilmektedir. Mısır için gelecekte petrol yerine doğal gazın önem taşıyacağı tahmin edilmektedir. 2,2 trilyon metreküplük kanıtlanmış doğalgaz rezervleri ile Mısır bu alanda dünyanın 17. büyük ülkesi konumundadır.

Genel Ekonomik Durum

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER

	2012a	2013a	2014a	2015a	2016b	2017c
GSYİH (milyar ABD doları)	276.3	270.8	300.8	316.8	268.9	165.3
Reel büyüme (%)	2.2	3.3	2.9	4.4	4.3	3.9
Kişi başı GSYİH d (ABD doları)	10,344	10,512	10,711	10,990	11,374	11,847
Tüketici fiyat enflasyonu (ort; %)	7.1	9.5	10.1	10.4	13.8a	19.2
Döviz kuru LE: \$ (ort)	6.06	6.87	7.08	7.71	10.07a	18.05
İhracat (fob-milyon ABD doları)	25,092	26,534	25,269	19,031	20,021	23,171
İthalat (fob- milyon ABD doları)	-59,827	-56,018	-64,451	-57,582	-56,706	-54,623
Cari denge (milyon ABD doları)	-9,541	-3,698	-5,923	-17,211	-19,381a	-11,628

Kaynak: The Economist Intelligence Unit (Nisan, 2017) a Gerçekleşen b Economist Intelligence Unit projeksiyonu c Economist Intelligence Unit tahmini

Ekonomik Yapı

Mısır Arap ülkeleri içinde Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirlikleri'nin ardından üçüncü büyük ekonomidir. Afrika kıtasında ise Güney Afrika'dan sonra ikinci büyük ekonomiye sahiptir. Gelişmekte olan Mısır ekonomisi önemli ölçüde dış ticaret açığı vermekle birlikte, bu açık, turizm, Süveyş kanalı ve işçi gelirleriyle kapatılmaya çalışılmaktadır.

Petrol sanayi, tekstil ve hazır giyim en önemli sektörlerdendir. Diğer gelişmiş sanayi dalları çelik, çimento, kimyasallar ve ilaç sanayidir. Turizm, doğal gaz, Süveyş Kanalı gelirleri ve beraberinde Körfez Ülkeleri'ndeki yenilenme çalışmaları nedeniyle inşaat sektöründeki canlanma, ekonominin lokomotifine dönüşmüştür.

Mısır ekonomisinde turizmin önemli bir rolü vardır. Döviz girdilerinin ¼'ünün turizmden kaynaklanmakta, her yedi Mısırlıdan birisi geçimini turizmden sağlamaktadır. Bununla birlikte 2011 yılı Ocak ayında başlayan karışıklıklar turizmi olumsuz etkilemiş ve turizm gelirleri 2011 yılından itibaren ülke ekonomisine katkı sağlayamamıştır.

Ülkede bankacılık sektörü yapılan reformlarla güçlendirilmiştir. Merkez Bankası'na kayıtlı yaklaşık 40 adet banka bulunmaktadır. Karaborsa döviz işlemlerini engellemek için Mısır Merkez Bankası Başkanı Tarek Amer 2016 yılı Mart ayında para birimi Mısır Poundunda yüzde 13 oranında devalüasyona gitmiştir, devalüasyon öncesi Mısır Poundunun ABD Dolarına oranı 7,73 iken devalüasyon sonrası Mısır Poundu/ ABD dolarına oranı 9,50 olmuştur.

Ekonomi Politikaları

1990'lı yıllardan itibaren Mısır "pazar ekonomisi" olma yolunda yapısal reform sürecini IMF desteğiyle yürürlüğe koymaya başlamış, bu çerçevede, maliye, para-banka politikaları ile özelleştirme ve ticaretin serbestleştirilmesine yönelik düzenlemelere gitmiştir. Mısır'da aktif nüfusun üçte birinin istihdam edildiği tarım sektörü varlığını Nil Nehri'ne borçludur. 169 milyar m³'lük su tutma kapasitesine sahip Aswan barajının 1970 yılında inşa edilmesiyle birlikte Nil suları kontrol altına alınarak sulamaya müsait tarım alanları genişletilmiştir.

Cumhurbaşkanı Nasır zamanında merkezileştirilen Mısır ekonomisi, Enver Sedat döneminde serbestleşme sürecine girmiş, Mübarek döneminde de bu yöndeki çabalar güçlenerek devam etmiştir. 1991 yılında Mısır ekonomisi kapsamlı bir dönüşüm dönemine girmiştir. Bu meyanda fiyat kontrolleri gevşetilmiş, devlet sübvansiyonları azaltılmış, yatırım ve ticaret kısmen serbestleştirilmiştir. Üretim kamu sektörüne daha az bağımlı hale gelmeye başlamış ve 1994'ten bu yana KİT'lerin %40'ı özelleştirilmiştir. 2004-2008 arası dönemde yabancı yatırımları çekmeye ve milli geliri artırmaya yönelik yapısal reformlar hayata geçirilmiş, ticari serbestleşme, yatırım teşviki sağlanarak yasal düzenlemelerde esnekliğe gidilmiştir. Ülkede gerçekleştirilen ekonomik reformlar nedeniyle, Mısır, Dünya Bankası - IFC (International Finance Corporation) tarafından 2009 yılında, "en aktif reformlar gerçekleştiren ilk 10 ülke" arasına 4. kez seçilmiştir.

2011 yılında yaşanan Arap Baharı sonrasında reform süreci sekteye uğramıştır ancak, ülkede siyasi istikrarın tesisinden sonra reformlara tekrar başlanması öngörülmektedir. Yaşanan iç karışıklıklar döneminde zirveye ulaşan işsizliğin azaltılması ve ülkenin en önemli sorunlarından biri olan fakirliğin (her beş kişiden biri açlık sınırının altında) giderilmesi hükümetlerin en önemli sorunları arasındadır. Haziran 2014 yılında göreve gelen yeni kabine altyapı çalışmalarını genişletici ve yeni iş sahaları yaratacak yatırımlara öncelik vermeye yönelmiştir. Mısır Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile Süveyş Kanal Bölgesi "Ekonomik Alan" ilan edilmiştir ve başkanlığına 3 yıl süreyle eski bakanlardan Ahmed Darwish getirilmiştir.. Kanal Bölgesinde yatırım yapacak firmalar "tek pencere" uygulaması çerçevesinde "Süveyş Kanalı Ekonomi Bölgesi" yönetimiyle muhatap olacaklardır.

Ekonomik Performans

2010 yılı büyüme oranı %5,1 olurken, 2011 yılında yaşanan iç karışıklıkların etkisiyle, reel büyüme %1,8 olarak gerçekleşmiştir. 2012 yılında ise ekonomi bir miktar toparlanarak %2,2 oranında büyümüştür. 2014 yılında büyüme oranı %2,9, 2015 yılında da %4,4 oranlarında gerçekleşmiştir. 2016 yılında %4,3 oranında büyüme olduğu tahmin edilen Mısır'da EIU tahminlerine göre, yüksek enflasyon ve ülkenin yeni para politikaları sonucu düşük büyüme oranı 2017'de de devam edecektir. 2014 yılında 300 milyar dolar olan Mısır GSYİH'sı 2015 yılında 316,8 milyar dolar olmuştur. Mısır'ın GSYH'sının 2016 yılında 268,9 milyar dolar olduğu 2017 yılında da 165,3 milyar dolar olacağı tahmin edilmektedir. (EIU)

Ekonomide Geleceğe Yönelik Beklentiler

Mısır'da yeni para rejiminde Mısır poundun şamandıra etkisi enflasyon artış oranını hızlandırmıştır. Mısır'da yeni para rejimine tüketiciler ve yatırımcılar uyum sağlayana kadar, kısa vadede bazı tüketim ve yatırım kararları ertelenecek gibi görünmektedir. Sonuç olarak, 2015/16 döneminde% 4.3 olan gerçek GSYİH büyümesinin 2016/17 yılında % 3.9'a düşmesi beklenmektedir.

EIU verilerine göre 2017 yılında tüketici fiyatları enflasyonun keskin bir şekilde yükselmesi beklenmektedir. 2016 yılı Eylül ayında %13 oranında KDV eklenmesi, enflasyona itici güç oluşturmuştur. 2017 yılında enfalsyonun %19'larda olacağı tahmin edilmektedir.

Dış Ticaret

MISIR'IN DIŞ TİCARETİ

Trade map istatistiklerine göre Mısır, 2017 yılında 66,3 milyar dolarlık ithalatla dünyanın en büyük 45. ithalatçısı, 25,9 milyar dolarlık ihracatla dünyanın en büyük 66. ihracatçısı durumundadır. 2017 yılında Türkiye % 3,1 payla Mısır'ın 10. en büyük tedarikçisi iken, 1.sırada Çin yer almaktadır.

Mısır'ın en fazla ihracat yaptığı pazarlar BAE, İtalya, Türkiye, Suudi Arabistan ve ABD'dir. Mısır'ın en önemli ihraç maddeleri; altın, ham petrol ve petrol ürünleri, gübre, kablo ve tellerdir.

Mısır'ın en fazla ithalat yaptığı tedarikçi ülkeler Çin, Almanya, ABD, İtalya ve Türkiye'dir. En fazla ithalat yaptığı ürünler ise petrol yağları ve gazları, buğday, mısır, binek otomobiller ve demir-çelik ürünleridir. Mısır Arap Cumhuriyeti, dünyanın en büyük buğday ithalatçılarından biridir.

Mısır'ın Ortadoğu ve Afrika'dan 7 ülke ile (Irak, Libya, Suriye, Lübnan, Ürdün, Fas ve Tunus ile Serbest Ticaret Anlaşması mevcuttur. 2010 yılında ise MERCOSUR ile STA imzalamıştır. Ayrıca AB ile yürürlükte bulunan bir STA mevcuttur.

Mısır ayrıca COMESA (The Common Market for Eastern and Southern Africa), GAFTA (Greater Arab Free Trade Area), PAFTA (Pan Arab Free Trade Area) üyesidir.

Mısır'ın ayrıca ABD ve İsrail ile yapılan Nitelikli Sanayi Bölgeleri Anlaşması (QIZ) bulunmaktadır.

Tüm bu anlaşmalar Mısır'ı sıradan bir ihracat pazarı olmanın ötesine taşımış bulunmaktadır.

AB-Mısır Ortaklık Anlaşması

25 Haziran 2001 tarihinde imzalanan Anlaşma 1 Haziran 2004'den itibaren geçici olarak uygulanmaya başlamıştır. Buna göre 12 yıllık bir süre sonunda AB ile Mısır arasında bir serbest ticaret alanı oluşacaktır. Sanayi ürünlerinde Mısır AB'ye gümrüksüz mal satabilmektedir. Mısır'ın bazı tarım ürünlerindeki kotaları genişletilmiş, bazı yeni ürünler tercihli sisteme alınmış ve tarımsal ihracat takvimi uzatılmıştır. AB ise sanayi ürünlerini bölümlere ayırarak, aşağıda detayları verilen süre ve şekillerde nihai olarak 3, 13 ve 15'er yıllık dönemlerde gümrük vergilerinin sıfırlanması hakkını kazanmıştır.

Anlaşmanın II Nolu ekinde belirtilen hammadde ve sanayi malzemelerinde 3 yıllık sürede yüzde 25'erlik azaltmalarla üç yılın sonunda AB kaynaklı ürünler için tüm gümrük oranları sıfırlanacaktır. III nolu ekte yer alan ürünler için (sanayi üretiminde kullanılan hammaddeler, yarı mamul ürünler ve inşaat malzemeleri) gümrük oranları ise anlaşmanın yürürlüğe girmesinden itibaren üç yıl sonra ilk olarak % 10, sonraki her yıl ise % 15'lik dilimlerde halinde düşürülecektir. Dokuzuncu yılın sonunda tüm gümrükler sıfırlanacaktır. IV. Nolu ekte verilen ürünler ise (giysiler, elektrikli ev aletleri, kozmetik ürünleri, mobilya ve taşıma amaçlı araçlar) 1.1.2009'dan 1.1.2016'ya kadar olan sürede ilk yıl % 5, sonraki yıllarda % 15'lik azalışlarla sıfırlanacaktır. Binek araçlarını içeren V nolu ek ise 2010-2019 arasında % 10'luk azaltmalarla sıfırlanacaktır.

Tarımda işlenmiş ve işlenmemiş tüm gıda ürünlerinde Mısır AB'ye gümrüksüz ürün satabilmektedir.

ABD, Mısır, İsrail Nitelikli Sanayi Bölgesi Anlaşması (Qualified Industrial Zones - QIZ)

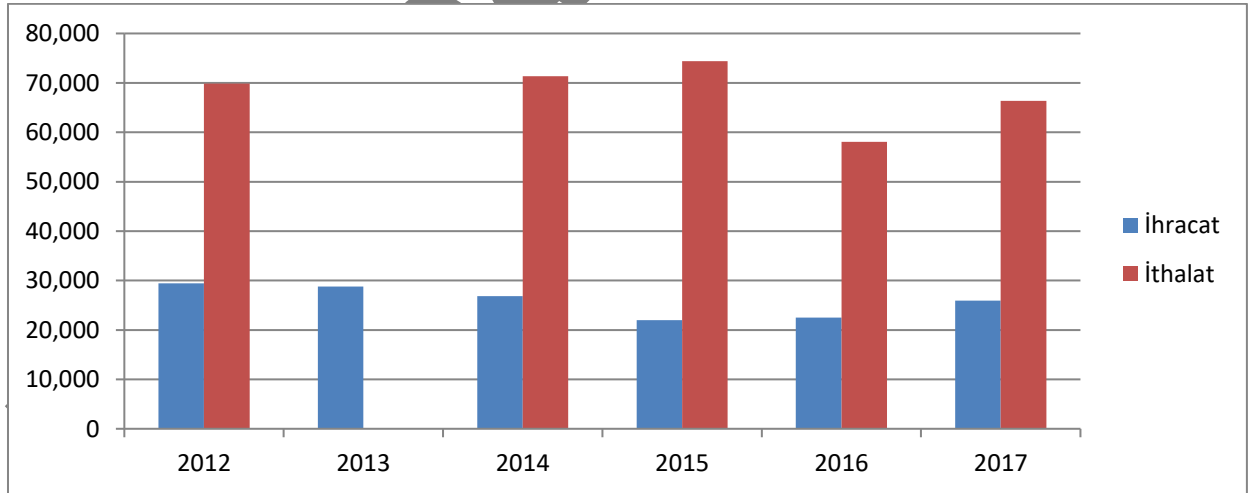
QIZ yaklaşımı 1996 yılında ABD tarafından Orta Doğu'da barışın sağlanmasına katkıda bulunması için öncelikle Ürdün, İsrail ve Mısır düşünülerek başlatılmıştır. Ürdün'de 1999'dan beri 15 QIZ bölgesi ABD tarafından onaylanmıştır. Mısır, ABD ve İsrail arasında, içinde % 10,5 oranında İsrail girdisi bulunan ve Mısır'da Nitelikli Sanayi Bölgeleri'nde üretilmiş ürünlerin ABD pazarına gümrüksüz girmesini düzenleyen QIZ anlaşmasına ilişkin Mısır-İsrail protokolü 14.12.2004 tarihinde imzalanmıştır.

Ülkenin Dış Ticareti

Dış Ticaret Göstergeleri (Milyon Dolar)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
İhracat	29.417	28.779	26.812	21.967	22.507	25.943
İthalat	69.866	66,666	71.838	74.361	58.053	66.338
Ticaret Hacmi	99.283	95.445	98.150	96.328	80.560	92.281
Ticaret Dengesi	-40.449	-37.887	-44.526	-52.394	-35.546	-40.395

Kaynak: ITC Trademap

İhraç Ettiği Başlıca Ürünler (1.000 Dolar)

GTİP Ürünler	2015	2016	2017
Toplam (diğer ürünler dahil)	21.967.323	22.507.389	25.943.247

2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	1.485.519	944.631	2.439.703
7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	631.313	2.645.846	2.106.651
2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	1.994.083	1.808.114	2.106.112
3102	Azotlu mineral veya kimyasal gübreler	332.400	767.045	974.372
8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	770.666	740.690	765.928
0805	Turunçgiller (taze/kurutulmuş)	526.086	572.157	634.075
8528	Monitörler ve projektörler, televizyon alıcı cihazları	782.643	564.997	552.194
3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	280.316	253.687	406.982
3302	Sanayide ve içecek imalinde hammadde veya koku verici maddeler ve karışımlar	243.665	271.942	386.555
7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik \geq 600 mm) (sıcak haddelenmiş) (kaplanmamış)	141.530	180.231	341.208
6203	Erkekler ve erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, pantolon, tulum ve şort (yüzme kıyafeti hariç)	436.085	304.138	331.853
2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	145.242	245.471	320.411
9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	327.295	351.648	309.690
6109	Tişörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası (örme)	278.172	227.372	309.236
5701	Düğümlü veya sarmalı halılar ve diğer dokumaya elverişli maddelerden düğümlü veya sarmalı yer kaplamaları	309.875	285.562	294.322
0406	Peynir ve pıhtılaşmış ürünler	340.811	284.143	273.494
0701	Patates (taze/soğutulmuş)	232.897	162.009	272.730
2905	Asiklik alkoller ve bunların halojenlenmiş, sülfolanmış, nitrolanmış veya nitrozalanmış türevleri	33.042	101.171	271.585
3402	Yıkama, temizleme müstahzarları (sabunlar hariç)	142.555	156.461	268.428
3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	219.494	192.525	261.643
3920	Plastikten diğer levha, plaka, şerit, film, folye (gözeneksiz)	228.768	194.741	247.091
9619	Hijyenik havlular ve tamponlar, bebek bezleri ve benzeri hijyenik eşya	168.981	209.472	243.075
1701	Kamış/pancar şekeri ve kimyaca saf sakkaroz (katı halde)	134.120	183.484	234.556
0703	Soğan, şalot, sarımsak, pırasa ve diğer soğanımsı sebzeler (taze/soğutulmuş)	278.048	213.465	234.239
0806	Üzümler (taze/kurutulmuş)	243.036	212.964	233.287
6210	Plastik, kauçuk sıvanmış, emdirilmiş elyaftan	224.342	163.313	231.048

	hazır giyim eşyası			
'3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	191.576	216.681	202.975
'0810	Diğer meyveler (taze)	190.079	224.720	185.196
'8529	Sadece veya esas itibariyle 85.25 ila 85.28 pozisyonlarında yer alan cihazlara mahsus aksam ve parçalar	25.316	35.722	179.503
'6302	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet ve mutfak bezleri	193.174	170.313	174.209
'7601	İşlenmemiş alüminyum	168.686	145.114	170.252
'6802	Yontulmaya veya inşaata elverişli işlenmiş taşlar (kayagan taşı hariç), mozik için küp şeklinde taşlar, granüller	211.701	210.812	164.355
'5205	Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık itibariyle pamuk oranı >=%85 ve perakende olarak satılacak hale getirilmemiş)	197.626	154.361	159.147
'7019	Cam lifleri (cam yünü dahil) ve bunlardan eşya (iplik, dokunmuş mensucat gibi)	79.366	85.248	157.885
'7408	Bakır teller	118.741	106.510	156.724
'0710	Sebze, (pişirilmemiş veya buharda veya suda kaynatılmış) (dondurulmuş)	151.684	151.575	153.338
'2510	Tabii kalsiyum fosfatlar, tabii alüminyum kalsiyum fosfat ve fosfatlı tebeşir	210.503	153.907	148.424
'6211	Spor, kayak ve yüzme kıyafetleri; diğer giyim eşyası	29.243	130.305	147.165
'5209	Pamuklu mensucat (ağırlık itibariyle % 85 veya daha fazla pamuk içeren ve m2 ağırlığı 200 gr. ı geçenler)	95.868	122.260	140.682
'7210	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri, genişliği 600 mm veya daha fazla olanlar (kaplanmış olanlar)	46.412	98.741	137.168

Kaynak:ITC-Trademap

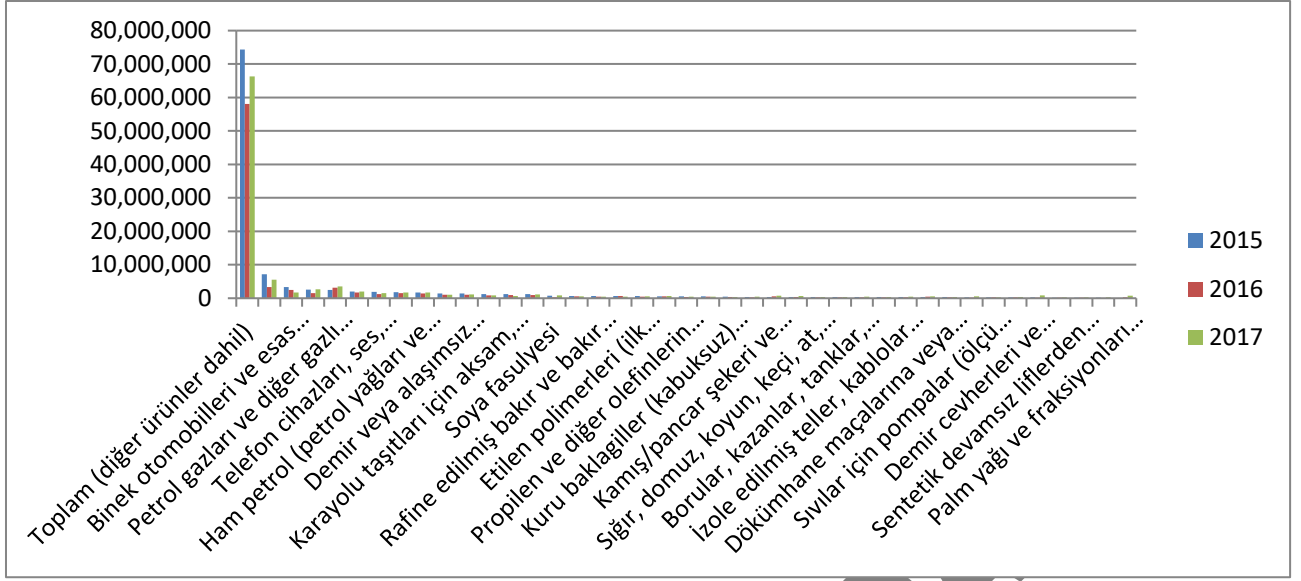
İthal Ettiği Başlıca Ürünler (1.000 Dolar)

TİRE TİCARET ODASI

GTİP	Ürünler	2015	2016	2017
	Toplam (diğer ürünler dahil)	74.361.267	58.052.632	66.338.894
'2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden e	7.133.169	3.295.370	5.576.634
'8703	Binek otomobilleri ve esas itibariyle insan	3.301.451	2.510.691	1.683.243
'1001	Buğday ve mahlut	2.536.044	1.537.611	2.624.365
'2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	2.467.578	3.197.641	3.512.970
'3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üze	2.018.432	1.705.802	1.960.987
'8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer k	1.895.429	1.248.270	1.536.386
'1005	Mısır	1.790.272	1.519.705	1.723.197
'2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli min	1.756.508	1.384.763	1.750.715
'0202	Sığır eti (dondurulmuş)	1.445.259	1.004.781	1.029.358
'7207	Demir veya alaşımsız çelikten yarı mamulle	1.389.455	1.043.718	1.101.426
'4407	Uzunlamasına kesilmiş, biçilmiş ağaç; kalı	1.203.642	894.462	886.074
'8708	Karayolu taşıtları için aksam, parça ve aks	1.198.831	978.529	702.732
'7326	Demir veya çelikten diğer eşya:	1.189.213	920.481	1.119.110
'1201	Soya fasulyesi	745.031	260.243	863.573
'8529	Sadece veya esas itibariyle 85.25 ila 85.2	692.007	547.614	528.422
'7403	Rafine edilmiş bakır ve bakır alaşımları (ha	684.469	442.260	497.605
'2304	Soya fasulyesi yağı üretiminden arta kalan	683.943	646.491	517.450
'3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	615.115	470.386	602.703
'5402	Sentetik filament iplikleri (dikiş ipliği hariç)	572.269	519.918	679.916
'3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk	555.240	403.236	514.095
'4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	537.991	467.506	450.677
'0713	Kuru baklagiller (kabuksuz) (taheleri ikiye	445.628	385.570	360.798
'0303	Balıklar (dondurulmuş)	416.921	292.384	443.563
'1701	Kamış/pancar şekeri ve kimyaca saf sakk	410.790	538.715	799.836
'7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde	402.843	351.466	624.545
'0206	Sığır, domuz, koyun, keçi, at, eşek, katır ve	383.263	274.749	354.266
'3907	Poliasetaller, diğer polieterler, epoksi reçi	378.491	322.156	395.141
'8481	Borular, kazanlar, tanklar, depolar ve benz	367.686	313.426	481.332
'8479	kendine özgü bir fonksiyonu olan diğer ma	363.761	316.943	414.606
'8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektr	359.254	294.525	451.931
'7306	Demir veya çelikten diğer ince ve kalın bor	359.165	430.950	595.569
'3824	Dökümhane maçalarına veya kalıplarına m	328.385	249.677	354.288
'7204	Dökme demirin, demirin veya çeliğin dökü	319.701	230.980	556.446
'8413	Sıvılar için pompalar (ölçü tertibatı olsun ol	315.997	292.372	320.835
'8414	Hava veya vakum pompaları, hava veya di	292.135	271.646	352.631
'2601	Demir cevherleri ve konsantreleri	250.081	228.549	857.896
'8421	Santrifüjler; sıvıların veya gazların filtre edil	220.000	184.163	309.261
'5512	Sentetik devamsız liflerden dokunmuş mer	197.004	215.049	322.281
'1512	Ayçiçeği, aspir, pamuk tohumu yağları ve l	185.181	126.572	310.484
'1511	Palm yağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak	103.890	240.898	745.752

Başlıca Ülkeler İtbarı ile İhracat (1.000 Dolar)

Ülkeler	2015	2016	2017
Toplam (diğerleri dahil)	21.967.323	22.507.389	25.943.247
Birleşik Arap Emirlikleri	1.111.976	2.832.087	2.740.615
İtalya	1.615.613	1.468.000	2.199.022
Türkiye	1.272.011	1.437.501	1.866.526
Suudi Arabistan	2.027.096	1.754.531	1.551.379
ABD	1.232.180	1.013.525	1.328.120
İngiltere	951.002	1.047.933	1.088.639
Hindistan	896.228	630.502	889.571
İspanya	461.533	654.678	804.510
Çin	442.609	495.031	679.855
Lübnan	435.512	801.201	668.104
Almanya	553.042	539.811	582.021
Fransa	482.586	504.047	576.199
Irak	472.822	389.743	513.666
Ürdün	564.676	522.855	506.377
Sudan	548.539	545.328	446.790
Hollanda	390.570	331.199	432.752
Tunus	154.526	170.583	432.600
Libya	572.003	581.759	413.145
Rusya Federasyonu	344.230	266.342	397.012
Fas	353.050	328.310	390.526
Cezayir	467.027	465.636	386.240
İsviçre	224.196	492.675	355.392
Kuveyt	486.056	378.170	343.295

Kesinleşmemiş Ülke	551.564	124.194	319.196
Belçika	320.033	312.787	301.701
Katar	295.812	280.367	294.662
Malta	350.815	88.837	291.477
Kenya	243.443	267.469	290.066
Yunanistan	144.686	183.601	287.488

Kaynak: ITC Trademap

Başlıca Ülkeler İtibarı ile İthalat (1.000 Dolar)

Ülkeler	2015	2016	2017
Toplam (diğerleri dahil)	74.361.267	58.052.632	66.338.894
Çin	9.775.827	7.554.203	8.105.343
Almanya	5.777.597	5.073.453	4.514.989
İtalya	3.306.627	2.643.530	4.192.245
Suudi Arabistan	2.945.205	2.410.958	4.147.571
ABD	4.378.825	3.095.178	3.896.815
Rusya Federasyonu	3.370.437	2.209.803	3.600.763
Brezilya	2.693.183	1.730.150	2.695.497
Hindistan	2.336.096	1.830.064	2.337.033
Ukrayna	2.445.615	2.157.128	2.325.501
Türkiye	3.307.749	2.505.487	2.087.112
Kore	2.444.586	2.153.958	1.826.901
İspanya	2.051.416	1.947.090	1.700.384
İngiltere	1.288.378	1.187.467	1.593.440
Fransa	2.477.299	1.324.083	1.491.570
Arjantin	1.386.996	1.425.527	1.440.437
Kuveyt	1.758.452	1.117.456	1.398.530
Katar	746.149	1.553.436	1.371.513
Endonezya	581.128	589.153	1.077.977
Japonya	1.815.478	1.123.432	1.024.785
Birleşik Arap Emirlikleri	1.501.136	765.343	967.531
Belçika	983.084	709.143	954.921
Hollanda	1.274.105	819.124	949.118
Tayland	1.223.805	751.830	787.426
İsveç	684.276	618.606	762.250
İsviçre	759.848	611.504	681.444
Irak	699.351	520.937	677.102
Yunanistan	929.909	679.945	511.204
Romanya	725.969	557.843	496.211
Malezya	408.211	322.025	462.120
Finlandiya	453.133	420.343	441.198

Kaynak: ITC Trademap

Türkiye ile Ticaret

TÜRKİYE - MISIR DIŞ TİCARETİ

Afrika kıtasında ülkemizin en fazla ihracat yaptığı ülke olan Mısır ile ülkemiz arasındaki ticarete ilişkin veriler incelendiğinde Mısır ile olan dış ticaret hacmimizin artış eğiliminde olduğu gözlemlenmektedir.

2014 yılında Türkiye'nin Mısır'a ihracatı bir önceki yıla göre %3 oranında artarak 3,3 milyar dolar olmuştur. 2014 yılında Mısır'a yapılan ihracatın toplam ihracatımızdaki payı %2,1 olup, en fazla ihracat yaptığımız ülkeler arasında 12. sırada yer almıştır. Aynı dönemde Mısır'dan ithalatımız %12 oranında azalarak 1,4 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. İki ülke arasındaki ticaret hacmi 2014 yılı itibarıyla 4,7 milyar dolar düzeyindedir.

2016 yılında Türkiye'nin Mısır'a ihracatı bir önceki yıla göre, Mısır'ın ithalatının kısmak amaçlı tüm dünya ülkelerine uyguladığı Üretici Kayıt Sistemi nedeniyle %12 azalarak 2,7 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Mısır'a yapılan ihracatın toplam ihracatımızdaki payı %1,9 oranında olmuş, en fazla ihracat yaptığımız ülkeler arasında 13. sıraya düşmüştür.

2017 yılında ise Mısır'a yönelik ihracatımızdaki düşüş devam etmiş olup, ihracatımız 2016 yılına göre %14 oranında azalarak 2,3 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Bu düşüşte, Mısır'a yönelik işlenmiş petrol ürünleri ve demir çelik ürünleri (GTİP 7214) ihracatımızda yaşanan büyük oranlı azalmalar (%20 ve %77 sırasıyla) etkili olmuştur.

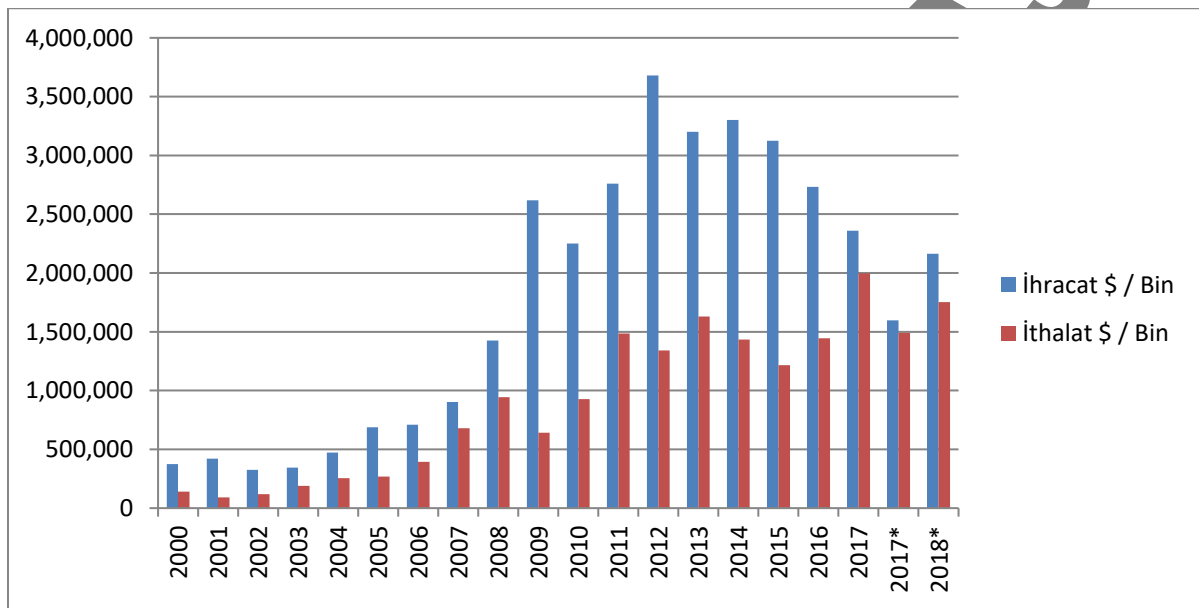
Türkiye-Mısır Dış Ticaret Değerleri (1.000 Dolar)

Yıl	İhracat \$ / Bin	İthalat \$ / Bin	Hacim \$ / Bin	Denge \$ / Bin
2000	375.707	140.720	516.428	234.987
2001	421.469	91.720	513.189	329.748
2002	326.389	118.173	444.562	208.216
2003	345.779	189.397	535.176	156.382
2004	473.145	255.242	728.387	217.904
2005	687.299	267.246	954.545	420.054
2006	709.353	392.524	1.101.877	316.829
2007	902.703	679.933	1.582.635	222.770
2008	1.426.449	942.816	2.369.266	483.633
2009	2.618.193	641.552	3.259.745	1.976.641

2010	2.250.577	926.476	3.177.053	1.324.100
2011	2.759.311	1.486.725	4.246.036	1.272.586
2012	3.679.195	1.342.051	5.021.246	2.337.144
2013	3.200.921	1.628.868	4.829.789	1.572.053
2014	3.300.940	1.434.472	4.738.201	1.863.680
2015	3.124.876	1.215.905	4.438.759	1.810.993
2016	2.733.143	1.443.408	4.244.410	1.221.877
2017	2.360.867	1.997.503	4.358.370	363.364
2017*	1.598.454	1.491.339	3.089.793	107.115
2018*	2.162.539	1.753.653	3.916.192	408.886

Kaynak: TÜİK * Ocak-Eylül ayı verileri

Mısır'a ihracattığımız önemli sanayi ürünleri; benzin, demir/ çelik yarı mamuller, inşaat demiri, çimento, pamuklu mensucat, araba lastiği olarak sıralanabilir. İhraç ettiğimiz önemli tarım ürünleri ise kırmızı mercimek ve fındıktır.

- Mısır'ın 2016 yılı toplam ithalatı dikkate alındığında; Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar ithalatının %17'sinin (607 milyon dolar)
- Demir/çelik çubuklar ithalatının %98'sinin (324 milyon dolar)
- Binek otomobil ithalatının %5'inin (94 milyon dolar)
- Halı ithalatının %83'ünün (63 milyon dolar)
- Kauçuktan yeni dış lastikler ithalatının %14'ünün (58 milyon dolar)
- Demir/alaşımız çelikten profil ithalatının %55'inin (55 milyon dolar)
- Sentetik lif demetleri ithalatının %15'inin (54 milyon dolar)

- Alüminyumdan evde kullanılan; sağlığı koruyucu eşya ithalatının % 52'sinin (45 milyon dolar)
- Demir/çelik filmaşın (sıcak haddelenmiş, rulo halinde) ithalatının %89'unun (28 milyon dolar)
- Kadın/kız çocuk için gömlek, bluz, vs. ithalatının %62'sinin (15 milyon dolar)
- Karbonat ithalatının %50'sinin (41 milyon dolar)

Türkiye'den yapıldığı görülmektedir (TRADEMAP).

Türkiye'nin Mısır'a İhracatında Başlıca Ürünler (1.000 Dolar)

GTİP	Ürün	2015	2016	2017
	Toplam (diğer ürünler dahil)	3.124.968	2.732.926	2.359.655
'2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	606.966	492.285	394.836
'7214	Demir veya alaşımsız çelikten çubuklar (dövülmüş, sıcak haddelenmiş, haddeleme işleminden sonra burulmuş olanlar dahil)	324.586	306.146	70.386
'8703	Binek otomobilleri ve esas itibariyle insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar (yarış arabaları dahil)	93.683	103.754	68.346
'7615	Alüminyumdan sofralar, mutfak ve ev işlerinde kullanılan eşya ile sağlığı koruyucu eşya ve bunların aksamı; süngerler vb.	44.898	37.949	53.709
'8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	12.068	13.590	50.084
'4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	57.881	53.138	47.077
'7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik \geq 600 mm) (sıcak haddelenmiş) (kaplanmamış)	20.959	57.310	46.958
'2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	9.243	27.594	46.879
'2836	Karbonat; peroksikarbonat; amonyum karbonat içeren ticari amonyum karbonat	41.091	40.939	44.525
'7216	Demir veya alaşımsız çelikten profiller	51.928	31.672	44.470
'5209	Pamuklu mensucat (ağırlık itibariyle % 85 veya daha fazla pamuk içeren ve m ² ağırlığı 200 gr. 1 geçenler)	29.530	33.063	41.308
'6006	Diğer örme mensucat	18.801	23.526	36.561
'5402	Sentetik filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (perakende olarak satılacak hale getirilmemiş)	54.026	28.179	36.164
'0713	Kuru baklagiller (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)	31.983	29.219	31.784

'9999	#YOK	30.546	26.229	29.821
'4811	Kağıt, karton, selüloz vatka ve selüloz liften tabakalar	44.424	51.223	29.522
'5603	Dokunmamış mensucat (emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş olsun olmasın)	15.784	26.233	29.340
'8481	Borular, kazanlar, tanklar, depolar ve benzeri diğer kaplar için musluklar, valfler (vanalar) ve benzeri cihazlar	29.938	28.415	27.783
'5702	Dokunmuş halılar ve dokumaya elverişli maddelerden diğer yer kaplamaları	63.346	33.747	24.612
'5205	Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık itibariyle pamuk oranı \geq %85 ve perakende olarak satılacak hale getirilmemiş)	13.214	17.475	24.421
'7323	Demir veya çelikten sofralar, mutfak veya diğer ev işlerinde kullanılan eşya ve aksamı, yün, sünger, eldiven vb.	38.291	23.791	24.154
'8507	Elektrik akümülatörleri (bunların separatörleri dahil)	12.248	15.480	22.688
'3906	Akrilik polimerleri (ilk şekillerde)	27.061	21.184	21.772
'8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	12.945	14.158	21.105
'8708	Karayolu taşıtları için aksam, parça ve aksesuarlar	36.397	30.208	19.479
'7305	Demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular (dikişli, perçinli) (kesitleri daire şeklinde, dış çapı $>$ 406,4 mm)	25.278	12.969	18.191
'8418	Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar ve ısı pompaları	29.466	15.797	18.040
'3920	Plastikten diğer levha, plaka, şerit, film, folye (gözeneksiz)	12.268	21.356	16.250
'7213	Demir veya alaşımsız çelikten filmaşın (sıcak haddelenmiş, kangal halinde)	27.999	45.303	15.480
'7312	Demir veya çelikten demetlenmiş teller (toron), halat ve kablolar, örme halatlar, buçurgat halatları ve benzerleri	13.621	13.121	15.396
'4819	Kağıttan, kartondan, selüloz vatkadandan veya selüloz lif tabakalarından kutu, mafhaza, torba vb.	5.198	9.852	15.066
'2901	Asiklik hidrokarbonlar	1.183	188	15.033
'3923	Plastiklerden eşya taşınmasına veya ambalajlanmasına mahsus malzeme, tıpa, kapak, kapsül ve diğer kapama malzemeleri	14.056	13.722	14.929

'7306	Demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular ve içi boş profiller	37.011	25.271	14.430
'3907	Poliasetaller, diğer polieterler, epoksi reçineler, polikarbonatlar, alkit reçineler, polialisterler, vb. (ilk şekilde)	16.663	12.379	14.237
'6204	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb.(yüzme kıyafetleri hariç)	27.464	21.861	13.155
'0802	Diğer kabuklu meyveler (taze/kurutulmuş) (kabuğu çıkarılmış/soyulmuş)	26.948	18.784	12.779
'4805	Diğer kağıt ve kartonlar (kuşe edilmemiş veya sıvanmamış, rulo veya tabaka halinde)	2.896	2.012	12.733
'8437	Tohum, hububat, kuru baklagilleri temizleme, tasnif etme ayıklama ve öğütmeye mahsus makina ve cihazlar	10.991	6.995	12.179
'5211	Pamuklu mensucat (pamuk oranı < % 85 olan sentetik veya suni liflerle karıştırılmış olup m2. ağırlığı 200 gr.1 geçenler)	14.514	12.512	12.106

Kaynak: ITC Trademap-TÜİK

Türkiye'nin Mısır'dan İthalatında Başlıca Ürünler (1.000 Dolar)

GTİP	ürün	2015	2016	2017
	Toplam (diğer ürünler dahil)	1.215.905	1.443.397	1.997.503
'3102	Azotlu mineral veya kimyasal gübreler	12.800	166.282	358.052
'3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	226.444	260.344	270.381
'7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	0	83.506	118.772
'2905	Asiklik alkoller ve bunların halojenlenmiş, sülfolanmış, nitrolanmış veya nitrozalanmış türevleri	8.399	32.029	110.726
'5209	Pamuklu mensucat (ağırlık itibariyle % 85 veya daha fazla pamuk içeren ve m2 ağırlığı 200 gr. 1 geçenler)	45.937	56.914	88.387
'5407	Sentetik filament ipliklerinden dokunmuş mensucat	62.237	57.347	72.207
'3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	16.386	10.751	71.237
'6203	Erkekler ve erkek çocuk için takım elbise,	63.139	61.376	54.539

	takım, ceket, blazer, pantolon, tulum ve şort (yüzme kıyafeti hariç)			
'6204	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb.(yüzme kıyafetleri hariç)	43.337	45.392	52.444
'3817	Karışım halinde alkalibenzenler, alkalinaftalenler	43.167	38.307	47.414
'2803	Karbon (tarifenin başka yerinde belirtilmeyen)	36.801	31.546	45.050
'7019	Cam lifleri (cam yünü dahil) ve bunlardan eşya (iplik, dokunmuş mensucat gibi)	19.103	32.641	36.044
'3920	Plastikten diğer levha, plaka, şerit, film, folye (gözeneksiz)	22.974	17.438	34.531
'5508	Suni ve sentetik devamsız liflerden dikiş ipliği	32.280	33.519	33.702
'5503	Sentetik devamsız lifler (işlem görmemiş)	16.543	20.625	28.367
'3904	Vinil klorür veya diğer halojenlenmiş olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	39.005	15.550	27.358
'2505	Her nevi tabii kum	17.388	22.637	24.981
'2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	23.606	36.322	22.880
'4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	21.350	20.252	21.944
'5205	Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık itibariyle pamuk oranı \geq %85 ve perakende olarak satılacak hale getirilmemiş)	41.440	23.958	21.912
'7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik \geq 600 mm) (sıcak haddelenmiş) (kaplanmamış)	4.412	15.783	20.704
'2815	Sodyum hidroksit (kostik soda), potasyum hidroksit (kostik potas), sodyum veya potasyumun peroksitleri	19.685	11.928	20.592
'2814	Saf amonyak veya amonyakın sulu çözeltileri	8.328	15.892	19.907
'3506	Diğer müstahzar tutkallar, yapıştırıcılar	23.339	17.655	19.747
'3402	Yıkama, temizleme müstahzarları (sabunlar hariç)	13.368	11.140	16.146
'8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	5.063	7.559	15.614
'5510	Suni devamsız lifden iplikler (dikiş ipliği hariç)	8.905	12.403	15.316
'5512	Sentetik devamsız liflerden dokunmuş mensucat (ağırlık itibariyle %85 veya daha fazla sentetik devamsız lif içerenler)	350	0	14.846
'7408	Bakır teller	29.787	5.907	14.442
'5402	Sentetik filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (perakende olarak satılacak hale getirilmemiş)	13.327	7.827	13.484

'8529	Sadece veya esas itibariyle 85.25 ila 85.28 pozisyonlarında yer alan cihazlara mahsus aksam ve parçalar	25	5.242	11.747
'5211	Pamuklu mensucat (pamuk oranı < % 85 olan sentetik veya suni liflerle karıştırılmış olup m2. ağırlığı 200 gr.1 geçenler)	14.775	15.516	11.632
'5509	Sentetik devamsız lifden iplik (dikiş ipliği hariç) (toptan)	3.984	4.913	11.555
'5603	Dokunmamış mensucat (emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş olsun olmasın)	19.026	7.836	10.726
'9609	Kurşun kalemler, kurşun boya kalemleri, kurşun kalem kurşunları, pasteller, yazı, çizim tebeşirleri ve terzi tebeşirleri	0	0	9.161
'6212	Sütyen, korse, korse kemer, pantolon askısı, çorap bağı, jartiyer vb. Eşya ve bunlar için parçalar	1.192	2.595	9.090
'2704	Taşkömürü, linyit ve turbdan elde edilen kok/sömikok, karni kömürü	0	0	8.991
'7013	Sofra, mutfak, tuvalet, yazıhane, ev tezyinatı ve benzeri işler için cam eşya	3.634	6.674	8.649

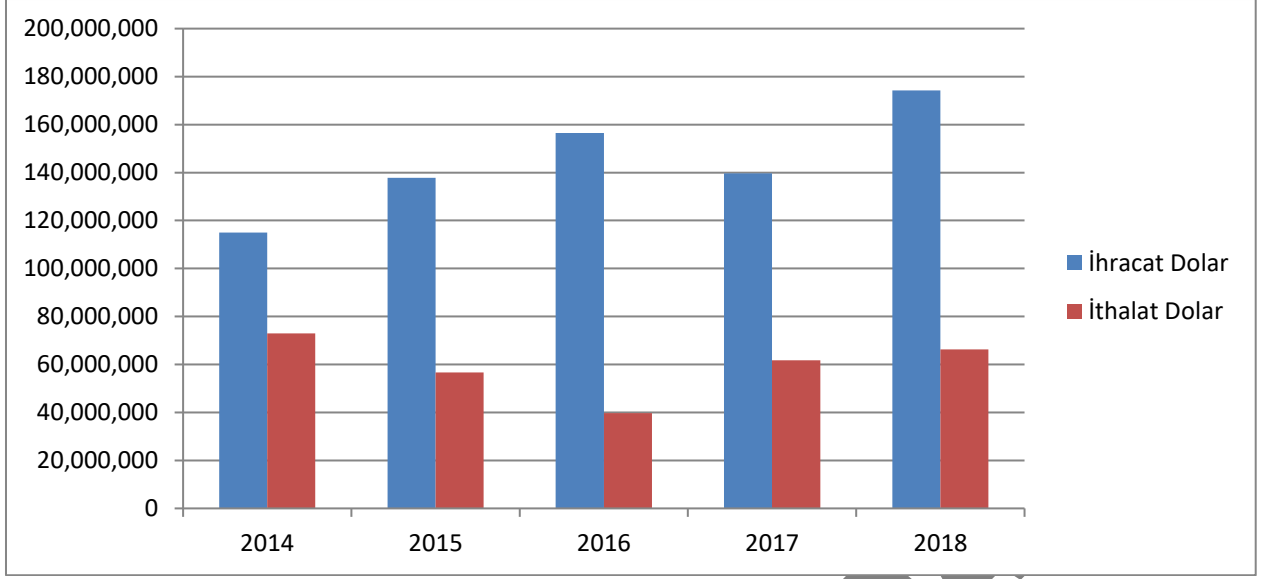
Kaynak: ITC Trademap-TÜİK

Türkiye'ye Mısır'dan ithal edilen önemli ürünler ise petrol yağları, kimyasal ürünler, karbon, hazır giyim ürünleri ve pamuk ipliğidir.

Izmir ile Ticaret

YILLAR	İhracat Dolar	İthalat Dolar
2014	115.050.825	72.893.265
2015	137.745.325	56.659.954
2016	156.495.724	39.687.447
2017	139.669.582	61.781.925
2018	174.263.001	66.306.967

Tire ile Ticaret

Tire'nin En çok İhracat yaptığı ülkelere bakacak olursak ; 9,45 Milyon \$ ihracat rakamı ile Mısır Üçüncü sırada yerini almıştır.(2018 YILI İÇİN)

İki Ülke Arasında Ticaretin Altyapısını Düzenleyen Anlaşma ve Protokoller

ANLAŞMANIN ADI	İMZA TARİHİ	RESMİ GAZETE TARİHİ
Denizcilik Anlaşması	14.02.1988	17.12.1988
Hava Taşımacılığı Anlaşması	12.01.1993	18.10.1995
Kara Ulaştırması Anlaşması	07.11.1994	-
Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması	26.12.1993	30.12.1996
Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşması	18.07.1994	28.09.1994
Ticaret Anlaşması	04.10.1996	07.01.1997
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması	04.10.1996	31.07.2002
KEK VI. Dönem Protokolü	04.10.1996	07.01.1997
Türkiye-Mısır Serbest Ticaret Anlaşması	27.12.2005	30.01.2007-Mükerrer
Kredi Anlaşması	30.09.2012	19.10.2012

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı

Türkiye-Mısır Serbest Ticaret Anlaşması

Türkiye, gerek AB ile Gümrük Birliğinden kaynaklanan yükümlülükleri gerekse ticari çıkarları uyarınca, Mısır Arap Cumhuriyeti ile bir Serbest Ticaret Anlaşması (STA) imzalanmasına atfettiği önem doğrultusunda 1997 yılından itibaren bu konuda azami gayret göstermiştir. Bu çerçevede, müzakereler 1998 yılı Aralık ayında başlatılmış ve son olarak 2005 yılı Eylül ayında yapılan altıncı tur görüşmeler neticesinde STA tamamlanmıştır.

Anlaşma dönemin Cumhurbaşkanı Sayın Ahmet Necdet Sezer'in 26-27 Aralık 2005 tarihlerinde Mısır'a gerçekleştirdiği ziyaret esnasında dönemin Devlet Bakanı Sayın Kürşad Tüzmen ile Mısır Dış Ticaret ve Sanayi Bakanı Sayın Rachid Mohamed Rachid tarafından 27 Aralık 2005 tarihinde Kahire'de imzalanmış olup, 1 Mart 2007 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Ülkemiz ile Mısır arasında Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi, Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmaları ile diğer birçok alanı kapsayan işbirliği anlaşmaları mevcuttur. Bu anlaşmalara Serbest Ticaret Anlaşması'nın ilave edilmesi ile birlikte Mısır ile olan ticari ve ekonomik ilişkilerin yasal çerçevesi tamamlanmış bulunmaktadır.

Anlaşmanın Kapsamı

Türkiye-Mısır Serbest Ticaret Anlaşması, GATT 1994/DTÖ, Türkiye ile Avrupa Ekonomik Topluluğu arasında Ortaklık tesis eden Anlaşma ve Avrupa Toplulukları ve Üye Devletleri ile Mısır arasında Ortaklık tesis eden Avrupa-Akdeniz Anlaşması hükümleri paralelinde, sanayi ürünlerindeki gümrük vergileri, miktar kısıtlamaları ile eş etkili vergi ve önlemlerin kaldırılması; tarım ürünlerinde taviz değişimi ile hayvan ve bitki sağlığı önlemleri; hizmetler, yatırımlar ve genel hükümler (iç vergilendirme, yapısal uyum, damping, korunma önlemleri, devlet tekelleri, ödemeler, menşe kuralları, devlet yardımları fikri, sınai ve ticari mülkiyet hakları, kamu ihaleleri, vs.) alanlarında düzenlemeler içermektedir.

Sanayi Ürünleri

Sanayi ürünlerinde uygulanacak tercihli rejim Protokol I'de belirlenmiştir. Türkiye, Avrupa Birliği tarafından Mısır'a uygulandığı üzere, Mısır menşeli tüm sanayi ürünlerinin Türkiye'ye ithalatında uygulanan gümrük vergilerini STA'nın yürürlüğe girişiyle birlikte sıfırlanmıştır.

Mısır Tarafı ise, AB-Mısır Ortaklık Anlaşmasına paralel olarak ülkemiz menşeli sanayi ürünlerinin Mısır'a ithalatında uygulanan gümrük vergilerini farklı indirim takvimine sahip 4 ayrı liste çerçevesinde aşamalı olarak sıfırlanması öngörülmüştür. Bu kapsamda gümrük vergisi indirimleri;

Tarım Ürünleri

Taraflar arasında tarım ürünleri ticaretinde uygulanacak tercihli rejim **Protokol II** ile belirlenmiştir. Bu kapsamda, Tarafların ihracatı açısından önem arz eden belirli ürünlerde kotalar dahilinde veya herhangi bir miktar kısıtlaması olmaksızın vergi indirimi/muafiyeti şeklinde taviz değişiminde bulunulmuştur.

Anılan Protokole ekli **Tablo A** Türkiye menşeli belirli tarım ürünlerinin Mısır'a ithalatında uygulanacak tercihli düzenlemeleri, **Tablo B** ise Mısır menşeli belirli tarım ürünlerinin Türkiye'ye ithalatında uygulanacak tercihli düzenlemeleri içermektedir.

Menşe Kuralları

Anlaşma kapsamında taraflar arasında uygulanacak tercihli menşe kuralları Protokol III ile belirlenmiş olup, anılan Protokol Pan-Avrupa-Akdeniz modelini temel almaktadır.

Serbest Ticaret Anlaşması'nın ihracatçılarımız açısından olumlu etkileri giderek artmaktadır. Mısır tarafınca bir takvime bağlanan, gümrük vergilerinde yapılacak indirimler daha etkili olmaya başlamıştır. Örneğin; içinde en fazla ürünün yer aldığı 2 sayılı listede bulunan ürünler için 2013 yılında normal gümrük vergilerinin % 15'i Türk ürünleri için uygulanacaktır. Bu durum Çin'e göre ürünlerimize önemli bir avantaj sağlamaktadır. Bu indirimler giderek artacak ve sonunda sıfırlanacaktır.

İşadamlarının Pazarda Dikkat Etmesi Gereken Hususlar

Ticareti Etkileyen Kültürel Faktörler

Mısır'da iş yapmak kişisel ilişkilerle olmaktadır. Mısır pazarında uzun yıllardır çalışan yabancı yöneticilerin deneyimlerine göre şu noktalara dikkat edilmelidir:

Mısırlıların Özellikleri: Mısırlılar 5.000 yıllık geçmişi olan uygarlıklarıyla gurur duymaktadırlar. İslam dini çok önemlidir. Ancak, ülkenin tarihinden gelen özellikler Batı etkisi ve hayranlığı ile Orta Doğu'daki Arap milliyetçiliğini kaynaştıran bir toplumsal yapı ortaya çıkarmıştır. Çalışma hayatında kamuda bürokratik, eski tarzda yöneticiler, özel sektörde ise yabancı dil bilen Batı taraftarı kişilere ratslanmaktadır.

Sabırlı olmak: Alışılmadık kırtasiyecilik ve bürokratik prosedürler için yavaş ilerlemesine neden olur. Asla çok kısa bir sürede iş sonuçlandırmayı, anlaşma imzalamayı beklememek gerekir.

Yerel kültürle tanışmak: Mısırlılar genellikle açık, çabuk kaynaşan ve yeni ilişkiler kurmaktan zevk alan insanlardır. Batıya hayranlıkları vardır. Yabancıları düşmanlıkla değil dostça karşılarlar. Nüfusun yarısından fazlası gençtir ve bu kesimler özellikle yeni görevlere, yaşam biçimlerine açıktırlar. Bireysellik değil toplum bilinci gelişkindir. İş hayatında hiyerarşi, itaatkarlık ve ünvanlara önem verilir.

Yeme içme alışkanlıkları: Mısırlılar sabah 9 gibi kahvaltı yaptıktan sonra işyerlerinde öğle yemeği için ara verilmemektedir. İş hayatı genellikle saat 3-4 gibi bittiğinde öğle yemeği olarak saat 4-5 gibi geç bir saatte ağır bir yemek alınır. Daha sonra ise gece geç saatlerde hafif bir akşam yemeği yenir. İş hayatında dışarıda yemek olağandır.

Alkolden Uzak Durmak: İslam'da alkol yasaktır. Bir Mısırlıyı sosyal bir etkinliğe davet etme durumunda bu kişinin alkol aldığı bilirse bile, ortamda kesinlikle alkollü içecek bulundurmamak gereklidir.

Fotoğraf Çekerken Dikkat Etmek: Mısır'da özellikle yönetim birimlerinin, kamu kurumlarının, üniversitelerin, askerlerin fotoğrafını çekmemek gerekir. Fotoğraf çekimine olumsuz bakılmaktadır. Mümkünse izin alınmalıdır.

Yabancıların Yaşamı: Mesai süresinin kısa olması Kahire'deki yabancı çalışanlara boş vakit ve eğlence için çeşitli fırsat sunar. Kahire'de Nil kenarında ve Kızıl Deniz'de çok lüks tatil ve dinlenme yerleri vardır. Kahire'de Zamalek, Dokki ve Mohandessin ve Maadi yabancı çalışanların ve firmaların tercih ettiği yerlerdir.

Pasaport ve Vize İşlemleri

Umuma Mahsus Pasaport hamilleri vizeye tabidir. Diplomatik, Hizmet ve Hususi Pasaport hamilleri vizeden muaftır.

TİRE TİCARET ODASI

Kaynakça:

- *T.C. Ekonomi Bakanlığı*
- *Türkiye İstatistik Kurumu*
- *İhracatçı Birlikleri*
- *TradeMap*
- *The Economist Intelligence Unit*
- *International Monetary Fund Reports*
- *CIA World Fact Book*